

Osztályozó- és javítóvizsga szabályzat

Grafikus szaktörténet tantárgyból

4021301

Képző- és iparművészeti munkatárs

Művészeti grafikus szakirány

2025-2026. tanév

9. évfolyam

Tételek:

1.A legrégebbi emlékek. Az írást megelőző jelrendszerek.

-képírás,-fogalomírás,-szóírás,-szótagírás,-betűírás.

-őskori jelek,-rováspálcák,-csomójelek,-tulajdonjegy,-hírnökbot,-

2 .Az írás kialakulásának első helyszínei.

-Mezopotámia , -Egyiptom,-Kínai írás,-Héber írás,-Brámi eredetű írások,- Maja írás,-Arab írás

3. Alfabetikus írások.

- Föníciai írás,-Görög írás

4.A latin betűk kialakulása.

-Latin írás,-Capitalis rustica,-Qadrat unciális,félunciális,-Karoling minuscula

5. A kódexek kialakulása

-a kódex alapanyaga,-ívek,-felépítés,-munkafolyamat,-miniátúra,-a betűk

6. Magyarországi kódexek.

- Pray kódex,-Gesta Hungarorum,-Nekcsei biblia,-Képes krónika,-Corvinák

7. A könyvnyomtatás előzményei

- Táblanyomtatás,-mozgatható betű,-metszetek

8. Guttenberg élete és munkássága

-A nyomtatott könyv technikája,- patrica,- betűfém,-kézi öntőkészülék,-szedőva

9. Ősnyomtatványok

Cronica Hungarorum,-Thuróczy-krónika,-

10. A magyar könyvnyomtatás története

-Az első nyomdák, Misztótfalusi

10. évfolyam

1. Mutassa be a magasnyomtatás alapelvét ,technikáját

fajtái:-kőmetszet, fametszet, lapdúc, linóleum metszet , cinkográfia, papírmetszet, gipszmetszet

2.Mutassa be magasnyomás kiemelkedő alkotói

Michael Wolgemut, Albrecht Dürer, Lucas Cranach, Hans Holbein

3. Határozza meg, mi az eredeti grafika és az eredeti reprodukció, melyek a legfontosabb szempontrendszerek, grafikai szabályzók

eredeti grafika, reprodukciós grafika, technikák jelölései ,nyomat számozása

4. Beszéljen a korai kínai és japán nyomatok kialakulásáról és jelentőségéről!

5. Mutassa be a kortárs képzőművészetben a magasnyomtatás felhasználási lehetőségeit!

kortárs fa és linómetszet

6. Ismertesse a mélynyomtatási technikákat, eljárásokat!

Rézkarca, aqatinta, lágyalap,-repszés,-kréta modorú karca.

7. Soroljon fel néhány fontosabb alkotót a mélynyomás történetébe!

Martin Schongauer, Andrea Mantegna, Albrecht Dürer, Id Pieter Bruegel, Rembrandt van Rijn, Francisco Goya

8. Mutassa be a könyvkötés technológiáit, a hagyományos kézzel készült és a gépi eljárásokat!

Borító, gerinc, könyvtest, tartósság, nagyipari könyvgyártás

9.A síknyomtatás alapelve és technikája

ismertesse a Litográfia eljárását, Mutassa be a síknyomtatás technológiáját, a litográfiai nyomtatás ,a szitanyomtatás és az ofszetnyomtatás kialakulását.

10. Ismertesse a sknyomtatás (litográfia) főbb alkotóit!

Soroljon fel és röviden jellemezzen minden stílushoz, helyhez kapcsolódóan híres alkotókat és alkotásaikat.

11. A szecesszió és a grafika kapcsolata.

Szecessziós betű, a bécsi szecesszió alkotói és jellemzői

12. Ismertesse a szitanyomás technikáját!

Sajátosságok, a szitanyomás a művészetben

11. évfolyam

Tételek:

1. Mutassa be a Bauhaus kialakulását, történetét, stílusát és a Bauhaus oktatási módszerét!
2. Soroljon fel néhány fontosabb nemzetközi és magyar alkotót és jellemezze munkásságukat a Bauhausban!
3. Határozza meg a Bauhaus betűket és formai jellegzetességeit, legfontosabb tervezőit!
4. Vázolja fel a kereskedelmi grafika kialakulását, itthon és külföldön.
5. Mutassa be a kortárs kereskedelmi grafika működési mechanizmusait, a grafikai ügynökségek felépítését.
6. Vázolja az íráshordozók a papír megjelenésének történetét, (kínai papír, bambusz papír, bambusz papír, arab rongypapír, merített papír)
7. Mutassa be az európai papírgyártást és a magyar papír történetét, alapanyagait, folyamatát.
8. Milyen nyomtatás utáni folyamatokat ismersz? Mi a vízjel?
9. Ismertesse a groteszk betűk kialakulását, legfontosabb tervezőit, és alkalmazási lehetőségeit.
10. Ismertesse a húszas, harmincas évek legfontosabb tervezőgrafika-újításai, módszerek, munkák.

12. évfolyam

Tételek:

1. Mutassa be az ofszet nyomtatás előzményeit és a nyomtatásra szolgáló korai géptípusokat.
2. Mutassa be a könyvnyomtatás során használt illusztrációs típusokat. Milyen grafikai eljárásokat alkalmaztak a könyvek illusztrálásához ?
3. Írd le az ofszet nyomtatás technológiáját (Mi az eljárás lényege? Mi a CMYK ?)
4. Milyen módon kell leadni egy munkát ofszet nyomtatáshoz? Magyarázd meg a következő fogalmakat : Kifutó, Vágójel, Proof, Felpakolás, Kilövés,
5. Magyarázd meg a következő fogalmakat : Színbontás, Nyomóforma készítés, Raszter, Rácsra bontás, Berakás, Felülnemesítés.
6. Mik azok a színrendszerek? Mi az RGB és mi a CMYK ?
7. Mi a HSB színmód ? Mit jelent a LAB kifejezés és mire dolgozták ki ?
8. Mik a direkt színek, és milyen festékgyártó cégeket ismersz a világ piacán ?
9. Mi a színmérés ? Mi a színprofil? Milyen színkezelési problémák lehetnek ?
10. Mit tudsz a látásról mint érzékelésről ? Mutasd be a szem részeit.
11. Mutasd be a fény fizikai jelenségeit.
12. Mi a fényelnyelés fogalma? Mik a spektrum színei?
13. Sorolj fel néhány kutatót akik a fény és a színek jelenségeit vizsgálták?
14. Mit jelentenek a következő fogalmak:

- hideg-meleg kontraszt
- komplementer kontraszt
- szimultán kontraszt
- minőségi kontraszt
- mennyiségi kontraszt

15. Milyen hatással vannak ránk pszichikailag a különböző színek? Mondj példákat.

13. évfolyam

Tételek:

1. Mutassa be az írás kialakulása, korai írásrendszereket, anyagokat, eszközöket.
2. Mutassa be a latin betű kialakulását.
3. Mutassa be a kódexet és fogalmát Európában és Magyarországon.
4. Mutassa be könyvnyomtatás folyamatát: tipográfia és illusztráció Európában a kezdetektől a 21. század elejéig.
5. Mutassa be a hazai könyvnyomtatás fontosabb alkotóit, emlékeit.
6. Mutassa be a betűtörténet történetét a kezdetektől a jelenkorig – betűanatómia, betűcsaládok, betűváltozatok, jelentős betűmetszők és -tervezők.
7. Mutassa be a tipográfia alapfogalmait a tördelés, kiadványszerkesztés folyamatát.
8. Mutassa be a hagyományos sokszorosító grafikai eljárások történetét: technikák és jeles művészek megemlékezésével.
9. Mutassa be a stílusokat, mozgalmakat, irányzatokat, alkotókat és műveiket – kísérleti és kereskedelmi tervezőgrafika a 20. században Európában és az Egyesült Államokban.
10. Mutassa be a kereskedelmi grafika műfajának kialakulását és jellemzőit.
11. Mutassa be a számítógépes technikák megjelenését a tervezőgrafikában és a nyomdaiparban.
12. Mutasson be tervezőgrafikai műfajokat.
13. Mutassa be a nyomtatási és nyomdai előkészítési technológiákat, és nyomtatás utáni lehetőségeket.
14. Mutassa be a kortárs tervezőgrafika, nemzetközi és hazai vonatkozásait alkotóit.

15. Ismertesse a Hardver- és szoftver ismereteket a tervezőgrafika szempontjai szerint.